

FIETSROUTE

INLEIDING

Dit OnGELOOFlijk fietsparcours start aan het Streekbezoekerscentrum/Dienst Toerisme en eindigt aan het Vlasmuseum op Hoog Kortrijk. Het parcours maakt gebruik van het fietsnetwerk 'Leiestreek West' van Westtoer. Het traject telt een goede 20 km, met de uitbreiding naar 'ter Claere' een kleine 30 km; wie helemaal doorfietst naar de Tontekapel zal uiteindelijk iets meer dan 35 km in de wielen hebben.

ROUTES

KORTE ROUTE

Knooppunten 29 28 18 19 20 21 22 23 24 38 30 37 50

MIDDELLANGE ROUTE

Knooppunten 29 28 18 19 20 21 22 23 24 38 61 60 37 50

LANGE ROUTE

Knooppunten 29 28 18 19 20 21 22 23 24 38 61 76 61 60
37 50

'Over kerkwegels en pelgrimpaden' is een realisatie van Terra Mobile, Erfgoedcel Kortrijk en Toerisme Kortrijk in het kader van 'OnGELOOFlijk'.

www.kortrijk.be/ongelooftijk - www.terramobile.be - www.toerismekortrijk.be

Dit product is samengesteld op basis van het fietsnetwerk Leiestreek West, editie 2010, met toestemming van Westtoer apb, Koning Albert I-laan 120, 8200 Sint-Michiels (Brugge), www.fietsen-wandelen.be. Het fietsnetwerk Leiestreek West wordt regelmatig geüpdatet. Westtoer is niet verantwoordelijk voor de inhoud van het afgeleid product.'



Met steun van de Vlaamse overheid



V.U. Christine Dupuydt, Grote Markt 54, Kortrijk - vormgeving: www.happyvisiegr.be

OVER KERKWEGELS EN PELGRIMPADEN



Fietsroute 'Over kerkwegels en pelgrimpaden'

Ongevoel
lijk

BISSEGEM

1 De Neerbeek

Waar de Neerbeek in de Leie vloeit, begint het Neerbeekwandelpad. Hier gebeurde ooit een mirakel. Een schip geladen met stenen liep vast in het slib van de Leie. Het zontje van de schipper viel overboord en verdronk. Het levensloze lichaam werd opgevisst. In hun radeloosheid beloofden de ouders om een kapel te bouwen met hun lading stenen. Op slag begon het kinderhart weer te kloppen. Deze legende ligt aan de basis van de lokale verering voor O.L.Vrouw van de Harteklop. Nog lang was het de gewoonte dat schippers die voorbijvoeren met een lading stenen, een steen op de oever wierpen voor het onderhoud van de kapel.

Aan het knooppunt 19 kan je even de Driekerkenstraat bezoeken.

2 Driekerkenstraat

Zoals de naam laat vermoeden heeft deze straat een rijke kerkgeschiedenis. Het eerste kerkje stond centraal op de begraafplaats. De vroegste vermelding dateert al van 1107.



Het was één van de oudste kerkjes in de streek. In 1871 werd een nieuwe kerk gebouwd halfweg de straat. Die kerk werd in 1899 verlaten. Het gebouw kreeg een nieuwe bestemming als werkplaats voor de vlasnijverheid. De bloeiende vlasgemeente Bissegem had intussen alweer nood aan een ruimere kerk. Die kwam er op het einde van de straat, op de huidige Bissegemplaats. In deze kerk kan je het wonderbeeld van O.L.Vrouw zien. Deze Maria weende in 1812 drie dagen lang bittere tranen.

In deze straat vind je ook de huidige kapel van O.L.Vrouw van de Harteklop. Het beeld met het bijhorende hamertje wordt door veel mensen bezocht. Men dient er in het bijzonder tegen angstgevoelens, kloppingen en steken aan het hart.

We vervolgen het traject, terug over de Leie, richting Marke via knooppunt 20 en 21, langs het Markebekepad. Aan het knooppunt 21 kan je rechtsaf via de Kloosterstraat de dorpskern inrijden.

MARKE

3 Een neogotische stempel

Jean-Baptist de Bethune, bijgenaamd Jan Gotiek, was een belangrijk figuur voor het kunstonderwijs en de architectuur in de tweede helft van de 19de eeuw. Zijn sterk katholiek geïnspireerde neogotische stijl heeft een stempel gedrukt op zijn thuisgemeente Marke. Het ontwerp en de inrichting van de St.Brixiuskerk zijn er mooie voorbeelden van.

Hier ontdekken we een lokale, levende devotie voor de heilige Drogo. Niersteenpatienten verzamelden destijds steentjes op negen plaatsen, lieten deze zegenen en startten een negendaagse gebedsoefening, een novene. Elke dag gooiden ze een steentje weg, in de hoop zo van de ziekte verlost te raken. Bij de heilige Drogo kan je ook terecht als je droog weer wil bekomen. Sint-Brixius komt dan weer tussen bij kinderen die buitenmatig wenen. Deze heilige werd er ten onrechte van beschuldigd dat hij een kind verwekt had. Gelukkig kwam de zuigeling zelf, nog geen maand oud, pleiten ten gunste van onze heilige.

hoeve draagt nog de naam Calvinistenhoek.

We verlaten deze dorpskern en trappen verder richting Bellegem op de oude trambeding.

BELLESEM



Op het knooppunt 38 heb je twee mogelijkheden. Wie voor het kortste parcours kiest, fietst terug naar Kortrijk via 30 en 37. Wie voor de uitbreiding gaat, fietst nu richting 61. Wij komen langs de kerk van Bellegem, daarna dalen we de berg af om vervolgens weer te klimmen richting Bellegembos. Op het punt waar je de N50 Kortrijk-Doomik dwars, kan je een ommetje maken langs de Geuzenhoek. Daarvoor rij je 200m. naar rechts, richting Kooigem en neemt links de Ballingstraat. Die loopt dood op een grote hoeve, het zogenaamde Geuzenhof.

8 De Geuzenhoek

Deze naam verwijst naar een tumultueus stukje verleden. Tot in de 19de eeuw werden alle andersdenken als 'geuzen' bestempeld. De protestanten die hier verbleven werden in 1868 genoemd in een kwalijke "affaire". De liberale gemeenteraad van Sint-Denijs wou zich bij de aanleg van een nieuwe begraafplaats niet schikken naar de kerkelijke gebruiken. Er laaiden hevige dispuuten op. Kort daarop werd de omgeving



Tijdens de weekdagen wordt de kerk opengehouden door vrijwilligers.

Ga nu weer verder langs de Markebeke, en neem vervolgens de Preshoekstraat, naar knooppunt 22

4 Het Preshoekbos

Dit nog zeer prille bos werd in 2002 in het leven geroepen, met de symbolische aanplanting van een lindeboom. De initiatiefnemers verwezen hiermee opzettelijk naar een voorchristelijke traditie. Bij de Kelten was de lindeboom toegewijd aan Freia, de godin van de liefde en de vruchtbaarheid. De boom werd bij het huis of in een nederzetting aangeplant als beschutting tegen onheil, en om voorspoed te brengen. Een ontmoeting onder de lindeboom leidde tot gelukkige huwelijken. Na de kerstening werden vaak kruisbeelden of Mariakapelletjes aan de lindebomen aangebracht.

De lindeboom van het Preshoekbos werd helaas het slachtoffer van vandalisme.

Via de Preisbergstraat en de Kobbestraat (23) rij je richting Aalbeke (24). Van hier tot in Rollegem volgen we een stukje van de Via Brugensis, één van de huidige routes naar Compostela.



geteisterd door brandstichtingen. Waarop de katholieken prompt de "geuzen" met de vinger wezen – ten onrechte wel te verstaan.

Neem nu de Labroyeweg, dan kom je langs een smal pad en een korte steile klim terug op het fietsnetwerk. We dalen en klimmen vervolgens naar het hoogste punt van de streek, de molen Ter Claere. Wie het stilste plekje van Kortrijk wenst te bezoeken kan vanaf knooppunt 61 over en weer naar de Tontekapel, richting knooppunt 76. Dat levert je wat extra kilometers op, beloond met een prachtig uitzicht. Opgelet, bij het begin van dit extraatje moet je, na de korte bochtige afdaling, onmiddellijk naar rechts.

KOOIGEM

9 Tontekapel en Geitenberg

De Tontekapel ligt er wat verlaten bij, maar wordt niettemin druk bezocht. Mensen komen hier hun koorts 'afbinden' met koordjes, lintjes, zakdoeken en ander textiel. Vooraf wrijft men het doekje over de zere plek, om het vervolgens samen met de pijn of koorts bij de kapel achter te laten.

De Geitenberg zou zijn naam danken aan het feit dat hier vaak zigeuners of 'gypten' verbleven. In de volksverbeelding kwamen deze lieden, zoals alle tovenaars, uit Egypte.

Opgravingen hebben bewezen dat de omgeving een Romeins en zelfs prehistorisch verleden heeft. In de verte zie je Kooigembos liggen. Daar werd een Keltische cultusplaats blootgelegd.

Van knooppunt 61 ga je via 60 naar 37 terug richting Kortrijk. Hier fietsen we langs de grens met Zwevegem.



AALBEKE

5 Het dorp van 'Korneelke'

Halfweg de Brumierstraat verlaat je de rijweg en kom je op een smal paadje, Papeyeweg genoemd. Deze historische kerkwegel is één van de oorspronkelijke voetwegels waarlangs de gelovigen in vroegere tijden dwars door de velden naar de kerk kwamen. Let ook op het moderne houten gebouw aan je rechterkant: dit is het lokaal van Chiro Korneelke.

En zo komen we bij de lokale patroonheilige: Cornelius.

Aalbeke is sinds eeuwen bekend om zijn bedevaarten in september. Op de laatste zondag van de novene kon je tot 20.000 bedevaarders treffen. De kraampjes met koeken voor St. Cornelius stonden er al om vier uur 's ochtends. De kindvriendelijke heilige kwam men opzoeken tegen stuipen, maar ook tegen veekwalen, omdat men een verband zag tussen de naam Cornelius en 'corne' of hoorn. Sommige bedevaarders brachten een stuk pluimvee mee als offer.

De kerk is enkel open tijdens diensten en tijdens de novene van 16 tot 24 september.

Terwijl we verder klimmen richting knooppunt 24, komen we langs de Hoogmolen waar we linksaf moeten. Voorbij knooppunt 24 fietsen we richting Rollegem, langs de Lampestraat (38), waar we nog even op grondgebied Marke komen, op de zogenaamde Markesteert.

ZWEVEGEM

10 Evangelieboom

Voor de naam van deze uithoek zijn verschillende verklaringen. Sommigen leggen een verband met de tijd van de reformatie, toen protestanten hun hagepreken hielden op het platteland, op veilige afstand van de stad, en wellicht vaak onder een boom. Deze predikanten wilden terug naar de essentie van het christendom, namelijk het evangelie.

De naam Evangelieboom komt echter al veel vroeger voor. Een meer aannemelijke verklaring is dat deze plek traditioneel een halte of 'statie' was bij jaarlijkse ommegangen, en dat hier een passage uit het evangelie werd voorgelezen.

Vanaf het kruispunt 37 fietsen we zo'n 400m richting knooppunt 50. Als afsluiter stappen we even af aan de nieuwe begraafplaats.

KORTRIJK

11 Begraafplaats Hoog Kortrijk

Deze jonge begraafplaats ontroft zich als een lint op de flank van een heuvelrug, in een opeenvolgende reeks van elf plateaus. De ceremoniële ruimte en de dienstgebouwen zijn in de helling van het terrein ingewerkt. De bescheidenheid waarmee de begraafplaats in het landschap wordt neergelegd is typerend voor een eigentijdse houding tegenover de dood. Het kruis aan de ingang zorgde voor discussie. De ontwerper, Paul Van Rafelghem, ziet dit als een universeel symbool dat de aarde met de hemel verbindt. Om het onderscheid met het christelijke kruis duidelijk te maken, plaatste hij het schuin.

De ultieme eindstreep bevindt zich nu vlakbij. We keren terug op onze weg en bollen rechts de berg af. Beneden links in de Etienne Sabbelaan bevindt zich het Vlasmuseum. Hier is tevens gelegenheid om de inwendige mens terug in balans te brengen.

In de afdeling Kant en Linnen van het museum is het dagelijks leven van onze voorouders in beeld gebracht, met veel aandacht voor godsdienst en volksdevotie.

6 Pestkruis

Op de hoek van de Lampestraat en de Talpenhoekweg staat een eeuwenoud kruisbeeld. Volgens de overlevering zijn in de zeventiende eeuw overal langs de invalswegen van Marke kruisen opgericht om het dorp te vrijwaren van de pest. Vier van deze pestkruisen zijn nog bewaard; twee hiervan zijn tijdelijk weggenomen voor werken.

Mis in de Lampestraat de kerkwegel aan je linkerkant niet. Zo daal je vlot naar Rollegem.



ROLLEGEM

7 Antonius met zijn varkentje

De kerk van Rollegem is meestal open tot 17 uur en is zeker een bezoekje waard. Hier is Sint-Antonius-Abt de lokale volkshelige. Aan het Sint-Antoniusaltaar, rechts vooraan, bevindt zich een merkwaardig 16e eeuwse retabel.

Sint-Antonius, afgebeeld met een varkentje, wordt aangeroepen tegen kwalen en ziekten bij mens en vee. Het Sint-Antoniusvuur of de kriebelziekte was een geheimzinnige aandoening, veroorzaakt door een schimmel op het koren. De ziekte werd o.m. bestreden door zuiverende vuren aan te steken.



In Rollegem, op het gehucht Tombroek, woonden vanaf ca 1700 een aantal protestantse gezinnen. Deze werden getolereerd, maar de kerk volgde ze argwanend, met huiszoekingen en vermaningen tot gevolg. Tot laat in de 19de eeuw bleef een kleine kern andersdenkenden aanwezig. Een